

## **Adroddiad Blynyddol Cyngor Cymuned Pentir 2024/2025**

### **Trefniant Y cyngor**

#### **Cynghorwyr:**

|                   |                     |                                               |
|-------------------|---------------------|-----------------------------------------------|
| Ward Glasinfryn – | 4 Sedd              |                                               |
|                   | Lowri A James       | Cadeirydd Is-bwyllgor Cyllid                  |
|                   | James Griffiths     |                                               |
|                   | Megan Jones         |                                               |
|                   | Sedd wag            |                                               |
| Ward Y Faenol –   | 8 Sedd              |                                               |
|                   | Ieuan Ellis         | Cadeirydd y Cyngor ac a'r is-bwyllgor Cyllid  |
|                   | Bernard Jones       | hefyd yn aelod o'r is-bwyllgor Cyllid         |
|                   | R Emlyn Roberts     |                                               |
|                   | Carol W Owen        | Is-Gadeirydd y Cyngor aelod o is Grwp y Wefan |
|                   | George Owen -       |                                               |
|                   | Dafydd Jones-Morris | hefyd yn aelod o'r is-bwyllgor Cyllid         |
|                   | Andrew Joyce        | aelod o is Grwp y Wefan                       |
|                   | Jean Pierce         | hefyd yn aelod o'r is-bwyllgor Cyllid         |

**Gwefan:** <https://cyngorpentir.cymru/>

Cynhelir cyfarfodydd y Cyngor Llawn yn naill ai Canolfan Gymunedol Penrhosgarnedd neu Canolfan Gymuned Glasinfryn. Efallai ei bod yn deg dweud mae yn ystod misoedd yr haf mae'r Cyngor yn gwneud y defnydd mwyaf o Canolfan Glasinfryn. Mae'r Cyngor Llawn yn cyfarfod ar yr ail Nos Iau y Mis a'r Is-bwyllgor Cyllid yn cyfarfod yn fisol hefyd ar y Nos Fercher olaf o bob mis, ar wahân i fis Awst. Mae cyfarfodydd y Cyngor Llawn yn agored i'r cyhoedd i'w mynychu. Cynhelir y cyfarfodydd i gyd drwy gyfrwng y Gymraeg

#### **Gwybodaeth Ariannol**

Praesept ariannol y Cyngor eleni eto oedd £55,000. Ar gyfartaledd mae hyn yn gost oddeutu £42+yr aelwyd i dai Band D. Mae'r Cyngor am y bedwaredd flwyddyn yn olynol wedi cadw'r praesept ar yr un lefel sydd mewn gwirionedd oherwydd bod y nifer o aelwydydd wedi cynnyddu yn golygu gostyngiad ariannol i bob aelowyd. Mae'r Cyngor yn derbyn archwiliad mewnlol gan Gyngor Gwynedd ynghyd ac archwiliad allanol gan Awdit Cymru bob blwyddyn. Gweler mantolen ariannol sydd yn dangos derbyniadau a gwariant y Cyngor dros y flwyddyn ddiwethaf yn cael ei arddangos ar y Wefan ag yn ein hysbysfyrddau.

#### **Gweithgareddau'r Cyngor 2024-25**

Cafwyd blwyddyn eitha prysur rhwng popeth ond blwyddyn arall heb fedru symud i'r Ganolfan newydd. Mae wedi bod yn rwystredig dros nifer o flynyddoedd ond mae Bellach olau i'w wedd ym mhen y twnel ag y byddwn gobeithio yn gallu symud i mewn i'n safle newydd cyn diwedd 2025 Brysied y dydd.

#### **Ganolfan bresennol**

O ganlyniad i'r datrysiad rhwng yr Eglwys a Cyngor Gwynedd mi fydd trefniadau yn cael eu gwneud yn ystod y flwyddyn yma i ehangu y Maes Parcio a dymchwel y ganolfan

#### **Caolfan Glasinfryn**

Mae gweithgareddau yn parhau i gael eu cynnal yn y ganolfan ag fel cymorth i'r defnyddwyr mae sustem 'loop' wedi ei gosod fel cyfarpar ar gyfer y rhai sydd a nam a r eu clyw

Mae peth trafferthion o ddwr yn dod lawr i'r nenfwd wedi cael sylw ond dim sicrwydd o'i fod wedi ei ddatrys

## Capel y Fynwent

Eleni llawr y Capel gafodd sylw ag mae erbyn hyn lawr pren newydd o bopty y teils hynafol sy'n arwain o'r drws tuag at y 'set fawr' a llawr plaen ar y gornel lle bydd cyfleustera gegin yn y dyfodol

Dyna fydd y cam nesaf ag wedyn cael cadeiriau fydd posib eu stacio ar eu gilydd pan fo galw

## Cae chwarae Caerhun

Mae gan y Cyngor brydles hefo Adra am gae chwarae Caerhun ac yn sgil hynny mae yn derbyn adroddiad archwyliad flynyddol gan PoSPA.

Atgyweirwyd y lloriau diogelwch llynedd ar gost eitha sylweddol Eleni felly gwaith cynnal a chadw yn unig fuodd ymlaen

## Goleuadau Nadolig

Tra buodd Coeden Nadolig ar Sgwar Pentir llynedd - eleni am y tro cafwyd Coeden Nadolig y Treborth a gosodwyd Goleuadau Nadolig ar 12 lamp stryd ar ffordd Penrhos, Fe gawson groeso mawr gan y cyhoedd a bwriedir ychwanegu atynr Dolig 2025

## Dyletswyddau arferol

Yn ogystal ar uchod rhaid hefyd oedd parhau hefo dyletswyddau arferol y Cyngor a'r mwyaf o rheini o bosib ydi sicrhau fod y ddwy fynwent yn cael eu cadw mewn trefn ac y ddiogel i ymwelwyr ac yn ystod angladdau.

Mae'n ddyletswydd hefyd i sicrhau fod cyflwr y Llwybrau yn dderbynniol, a bod ein Cysgodfannau Bws yn lan a diogel,

Mae gan y Cyngor erbyn hyn rwydwaith o beoiriannau Diffibrylion ledled y Gymuned a'n cyfrifoldeb ni yw sicrhau eu bod yn barod i weithio tae argyfwng yn codi

Yn fisol bydd y Cyngor yn ystyried, a mynegu barn, ar unrhyw gais cynllunio o fewn ei ardal a dwyn i sylw Cyngor Gwynedd unrhyw ddatblygiad sy'n cael ei ystyried yn ddatblygiad heb ganiatad neu ddiffygion, neu faterion sy'n achos rhwystr yn yr ardal.

Yn anffodus er ein ymdrechion i ddwyn sylw at ddatblygiadau 'anghyfreithiol' mae'r ymatebion yn siomedig a dweud y lleia

Cyngor Gwynedd sy a chyfrifoldeb am y Biniau Halen yn ogystal a'r meysydd chwarae yn Glasinfryn a Phenrhos

Mae'r fynwent a Cae chwarae Caerhun yn cael eu toriad cyntaf ddiwedd Mawrth a wedyn ddwywaith y mis yn ystod tymor tyfu sydd bellach yn ymestyn i ddechrau Tachwedd.

Mae Cyngor Pentir yn talu i Cyngor Gwynedd am dorriadau ychwanegol i dorriadau arefrol y Cyngor Sir

Yn arferol mae'r llwybrau yn cael eu torri ddwywaith y flwyddyn

Cafodd ein cysgodfannau bws eu golchi yn drwyadl gan gwmni lleol sydd hefyd yn fodlon bod ar gael tae angen ar frys i fynd i llnau unrhyw un ohonynt

Mae'r rhwydwaith o focus blodau yn cael eu trin – uwchraddio a'i dyfrio yn reolaidd gan contractwr lleol hefyd.

Fel estyniad i'r cynllun blodau mewn bocsus mae y Cyngor hefyd mewn cyd-weithrediad a grwp o bobl leol a Cyngor Gwynedd yn ymdechu i sefydlu llecynnau o **flodau gwylt** yn ardal Pentir/Rhydygroes ond rhaid cydnabod am ba bynnag reswm nad yw'r fenter yma wedi bod yn or-flodeuog a felly lle i wella

Yn ogystal a'r Wefan mae gan y Cyngor hefyd hysbysfyddau yn Pentir, Mynwent Pentir Glasinfryn, Caerhun, Treborth a Penrhos ble gellir hysbysebu materion y Cyngor a disgwyddiadau lleol Eleni ariannwyd prosiect i gael bwrdd hanesyddol yn amlinellu hanes ardal leol Pentir

Yn hanesyddol, mae'r Cyngor Cymuned yn cyfrannu'n ariannol tuag at fudiadau lleol rhan amlaf ond wedi cyfrannu hefyd at elusennau rhanbarthol/cenedlaethol os ydi trigolion yr ardal wedi gallu elwa o fodolaeth yr elusennau hynny.

Mae ffurflenni cais ar wefan y Cyngor a'r oll sydd ei angen yw cwblhau y ffurflen ac ychwanegu mantolen ariannol gyfredol wedi ei archwyllo.

Ymddiswyddodd 3 aelod o'r Cyngor yn ystod 2024-25 Cyfetholwyd i'r dair sedd wag.

### **Amcanion Y Cyngor am 2025/2026**

Yn ychwanegol i'r gwaith arferol bydd Cyngor Pentir yn ymdrechu i ymestyn y cynlluniau isod ymlaen yn ystod 2025/2026

1. Mae'r Cyngor yn awyddus iawn i gael symud i mewn i'r Ganolfan newydd fel y gallwn ei marchnata yn yr un modd ag y mae'r Ganolfan bresennol yn cael ei marchnata

2. Rydym yn y broses o wella y cyfleustera o fewn Capel y fynwent

3. Drwy gyd-weithredu hefo Cyngor Gwynedd sicrhau fod croesfannau diogel addas a priodol ar hyd Ffordd Penrhos yn sgil eu ymrwymiad i sicrhau llwybr llesiant ar ei hyd erbyn diwedd 2026

Parhau i arddangos ein cofnodion yn ddwyieithog ar ein gwefan.

Mawrth 2025